

РЕЦЕНЗІЯ

**доктора юридичних наук, старшого дослідника Почтового М.М.
на дисертацію Ніколенко Дар'ї Миколаївни на тему «Кримінальна
відповідальність за незаконне заволодіння транспортним засобом»,
поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії за
спеціальністю 081 Право**

Актуальність теми дослідження. Дослідження присвячене актуальній проблемі сучасної правової науки, адже безпека дорожнього руху з року в рік залишається важливою темою Конгресів ООН з попередження злочинності. Для України як країни, яка прагне до європейської та євроатлантичної інтеграції в складних умовах воєнного стану, захист власності у вигляді транспортних засобів має особливо важливе значення в сфері забезпечення національної безпеки. Адже повномасштабне вторгнення держави-агресора в Україну принесло багато нових викликів протидії кримінальним правопорушенням в цілому та безпеці всіх видів транспорту зокрема, які потребують наукового осмислення та невідкладного вирішення.

Таким чином, вагомість проблем кримінально-правової характеристики незаконного заволодіння транспортним засобом, їх актуальність, необхідність і нагальність вирішення, не викликають сумніву.

Оцінка наукового рівня дисертації і наукових публікацій здобувача.

За результатами вивчення дисертаційної роботи та наукових публікацій авторки встановлено, що дослідження є структурованим, логічним, послідовним, відповідає заявленій меті та поставленим завданням, відображеним у роботі. Зокрема, наукові положення в тексті дисертації за формою викладу дохідливі, у смисловому значенні взаємопов'язані. Структура, зміст, послідовність, взаємозв'язок підрозділів дисертації спрямовані на реалізацію основної мети.

Авторка здійснила комплексне монографічне дослідження, яке полягає в удосконаленні теоретичних положень кримінального права в частині відповідальності за незаконне заволодіння транспортним засобом та надала

пропозиції (рекомендації) щодо покращення законодавства та відповідної правозастосовної практики.

Побудова дисертації та її зміст свідчать про комплексний підхід щодо вирішення поставлених завдань дослідження. Актуальність проблематики, глибина аналізу, чіткість висновків, методологічна цілісність, внутрішня логічність та науково-практична спрямованість дисертаційного дослідження забезпечує його наукову цінність. Дисертація містить висунуті авторкою науково обґрунтовані та аргументовані результати та наукові положення. Робота характеризується єдністю змісту і свідчить про особистий внесок здобувачки в науку. Наукові положення та висновки цілісні, логічно послідовно надані та аргументовано викладені. Робота має суттєве теоретичне та практичне значення. Виклад матеріалу є логічним.

Актуальність дисертаційного дослідження Ніколенко Д.М. не викликає сумнівів, оскільки вироблено теоретико-методологічну будову вивчення ст. 289 КК України.

Варто позитивно оцінити широту та логічну послідовність розглянутих у дисертації питань; позитивно відмітити використану джерельну базу; звернути увагу на те, що здобувачка не обмежилася лише теоретичними розробками, а, керуючись принципом єдності теорії та практики, обґрунтувала необхідність внесення змін до ряду нормативно-правових актів.

Структурна побудова дисертаційного дослідження є цілком логічною; його ключові проблеми сформульовані досить чітко; наукові положення достатньо обґрунтовані та достовірні, основні з них оприлюднені достатньо повно, відповідно до існуючих вимог, які ставляться до робіт відповідного рівня. Дисертаційна робота написана грамотно, стиль викладення характеризується смисловою завершеністю, цілісністю та простотою формулювань відповідних наукових положень, висновків і рекомендацій, що робить їх доступними для сприйняття не тільки науковцями, а й громадянами – членами громадських об'єднань.

Наукова новизна висновків, пропозицій та рекомендацій, сформульованих у дисертації. Найбільш важливими положеннями та висновками наукової новизни проведеного дослідження є такі:

- надається авторське бачення та обґрунтування доцільності зміни назви та змісту основного, складу діяння, передбаченого ст. 289 КК України: **ст. 289 КК України «Незаконне використання транспортного засобу». 1. Незаконне використання транспортного засобу**, із відображенням у Примітці тлумачення поняття «незаконне використання транспортного засобу» як вчинене умисно, з будь-якою метою протиправне вилучення будь-яким способом чужого механічного наземного пристрою, призначеного для перевезення встановлених на ньому механізмів чи спеціального обладнання, а також людей чи вантажу у власника чи користувача всупереч їх волі;

- запропоновано доповнення ч. 1 ст. 289 КК України таким видом покарання як штраф враховуючи ступінь тяжкості кримінального правопорушення в такому виді: ч. 1 ст. 289 КК України «карається штрафом від двох тисяч до п'яти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або обмеженням волі на строк від трьох до п'яти років або позбавленням волі на той самий строк».

Звичайно, як і будь-яка робота, виконане дослідження не позбавлене певних дискусійних положень, серед яких слід зазначити наступне:

1. Варто уточнити положення наукової новизни, вказуючи не процес, що зроблено, а результат, чого досягнуто. Наприклад, авторкою розвинуто положення щодо розвитку та становлення кримінально-правових норм про кримінальну відповідальність за незаконне заволодіння транспортним засобом у вітчизняному законодавстві, проте не зрозуміло, що тут містить елементи наукової новизни.

2. Також потребує більш детальної аргументації питання внесення змін до санкції ст. 289 КК України – не вистачає результатів опитування фахівців, зокрема суддів, з цього питання.

Однак, ці спірні питання та зауваження, не впливають на загальне позитивне ставлення до роботи, не зменшують її наукової новизни та практичної значимості і тому не є перешкодою для її представлення в разову спеціалізовану раду для офіційного захисту.

Враховуючи вищевикладене вважаю, що підготовлена аспірантом кафедри кримінально-правових дисциплін Дніпровського державного університету внутрішніх справ Дар'ї НІКОЛЕНКО на тему «Кримінальна відповідальність за незаконне заволодіння транспортним засобом» є завершеною працею, в якій отримані нові науково обґрунтовані результати, що розв'язують конкретне наукове завдання у галузі кримінального права і в цілому відповідає вимогам пп. 6, 7, 8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44.

Дисертація на тему «Кримінальна відповідальність за незаконне заволодіння транспортним засобом» відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 із змінами, а її авторка – Ніколенко Дар'я Миколаївна – заслуговує на присудження їй наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

Рецензент –

Заступник директора

ННІ права та інноваційної освіти

Дніпровського державного

університету внутрішніх справ

доктор юридичних наук, старший дослідник

Максим ПОЧТОВИЙ